

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Könyvtárhasználati ismeretek
Tárgykód:	ANTKAA1181
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Csaba Sándor
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A tárgy tanulása során sajátítsák el a hallgatók azokat az ismereteket, amelyek segítségével a tanulmányaik s majdani munkájuk során képesek lesznek az önálló ismeretszerzésre. Tudják azt, hogy hol találják meg a számukra szükséges irodalmat, hogyan jutnak el a keresett könyvhöz, periodikához, s miképpen tudják a gyakorlatban a legegyszerűbben és leghatékonyabban felhasználni azokat.

A fenti célokat figyelembe véve meg kell ismerkedniük a hallgatóknak a könyvtár használatával, szolgáltatásaival, amely által képessé válnak arra, hogy önállóan megtalálják a szakjukhoz szükséges kötelező és ajánlott irodalmakat, s dolgozatukban a formai követelményeknek megfelelően helyesen hivatkoznak azokra.

Tantárgy tartalma:

1. Az írás feltalálása, könyvek az ókorban. A kódexek elterjedése a középkorban, az ősegyház és a könyvek, az első keresztény könyvtárak.
2. A könyv térhódítása, a gutenbergi forradalom.
3. Humanizmus és a könyvnyomtatás, reformáció és a könyv, az ellenreformáció.
4. A könyvnyomtatás és a felvilágosodás, a nyomtatványok formai sajátosságai.
5. A XIX. és a XX. század jelentősége: iparosodás, verseny és globalizáció.
6. Könyvtártípusok. A magyar könyvtári rendszer. Az Országos Széchényi Könyvtár.
7. Dokumentumismeret. A dokumentum fogalma. A dokumentumok típusai és rendszere.
8. Az információ jelentősége, információkeresés
9. A kiadványok bibliográfiai számbavétele, leíró kategorizálás.
10. Szótárak. Szólas- és kifejezéstárak. Jelképek és jelképtárak. Összefüggő áttekintés: a kézikönyvek.
11. Kurrens tájékozódás. Az időszaki kiadványok fajtái. Folyóiratcikkek visszamenőleges áttekintése. (Böngészés, repertóriumok, számítógépes adatbázisok.)
12. A kézi-, segéd- vagy referenzkönyvtár. Összefoglaló kézikönyvek, adattárak, címtárak, atlaszok, határozók, kronológiák.
13. A katalógusrendszer. A katalógus, mint az információs rendszer része. A katalógusok fajtái. A betűrendes

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Könyvtárhasználati ismeretek
Tárgykód:	ANTKAA1181
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Csaba Sándor
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

- katalógusok. A szakkatalógus. Az Egyetemes Tizedes Osztályozás.
14. A könyv adatainak elektronikus tárolása. A számítógépes katalógus. Keresés a számítógépes adatbázisban. Az adatkezelő programok használata.
  15. Tájékozódás a polcok és a könyvek között. A könyvek rendje a szabadpolcos könyvtárban. A raktári jelzet szerepe, jelentősége.
  16. A szépirodalmi könyvek rendje a szabadpolcon. (Cutter-szám.) Az ismeretközlő (szakirodalmi) könyvek rendje a szabadpolcon. (ETO szám + Cutter-szám.)

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az előadások és a szemináriumok anyagának és az kötelező irodalom vonatkozó részeinek ismerete. A szemeszter végén a hallgatók **zárthelyi dolgozatot** írnak a félév anyagából. A szemináriumról max. 3 alkalommal lehet hiányozni.

Kötelező irodalom:

Horváth Tibor - Papp István (szerk.): A könyvtárosok kézikönyve. 1-5. kötet, Bp., Osiris Kiadó, 2001.

Ajánlott irodalom:

A könyvtárhasználat és a szakirodalmi alkotó munka : segédanyag főiskolai hallgatók számára / (összeáll. Balla Mária) ; (kiad. a) Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola Könyvtára, Kaposvár, CsVM TK, 1996.

Balázs Sándor: Az információk használata, hasznosítása és haszna. Bp., OMIKK., 1993.

Barbier, Frédéric: A könyv története. Bp., Osiris, 2005.

Báttonyi Viola: Könyvtári marketing. Korszerű könyvtárak - korszerű módszerek.

A könyvtári menedzsment füzetek. Bp., OSZK., 1997.

Bereczky László: Az Új Könyvek a magyar nemzeti bibliográfia rendszerében. In: Bibliográfiai tanulmányok. Bp., OSZK-KMK., 1978.

Buda Attila (szerk.): Könyvtári ismeretek kieszótára : (A-ZS). Bp., Korona, 2000.

Csapodi Csaba - Tóth András - Vértessy Miklós: Magyar könyvtártörténet. Bp., Gondolat, 1987.

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Könyvtárhasználati ismeretek
Tárgykód:	ANTKAA1181
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Csaba Sándor
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

- Dán Krisztina: Iskolai könyvtári ismeretek. Bp., Könyvtári Int., 2002.
- Emmer Gáborné (szerk.): Az iskolai könyvtár új modellje a gyakorlatban. Bp., Könyvtárostanárok Egyesülete, 2004.
- Febvre, Lucien - Martin, Henri-Jean: A könyv születése : a nyomtatott könyv és története a XV-XVIII. században. Bp., Osiris, 2005.
- Fejes Józsefné: Könyvtárközi kölcsönzési útmutató. Bp., OSZK, 1990.
- Fitz József: A magyar könyv története. Bp., M. Helikon, 1959.
- Fogarassy Miklós - Léczes Melinda (szerk.): Könyvtári kalauz. Bp., OSZK KMK., 1990.
- Fülöp Géza: Ember és információ. 2. átd. kiad. Bp., Múzsák, 1984.
- Fülöp Géza: Olvasók, könyvek, könyvtárak. Bp., Magyar Médiaped. Műhely, 1993.
- Gereben Ferenc: A könyvtárhasználati szokások változásai a közművelődési könyvtárakban. In: Könyvtári Figyelő, 1986. 1. 13-30. p.
- Halász Béla: Tájékoztatás a közművelődési könyvtárakban. Bp., NPI, 1978.
- Harbour, Robin T.: A könyvtárgépesítés menedzselése. Bp., OSZK., 1998.
- Információ, könyv, könyvtár. - Budapest : Typotex, 1998.
- Kastaly Beatrix: A könyvtári állomány védelme és megóvása. Bp., OSZK KMK., 1986.
- Katsányi Sándor (szerk.): A könyvtár kezelése. 3. kiad. Bp., OSZK KMK., 1990.
- Katsányi Sándor - Könyves-Tóth Lilla: Fölfedezem a könyvtárat. Bp., Tankönyvkiadó, 1976.
- Katsányi Sándor - Könyves-Tóth Lilla: Információ - Könyv - Könyvtár 2. Bp., Typotex, 1998.
- Keresztury Dezső: Híres magyar könyvtárak. Bp., RTV- Minerva, 1982.
- Kertész Gyula: Könyvtári tájékoztatás I. Általános tájékoztatás. Bp., Tankönyvkiadó, 1987.
- Kis Ádám: Helyesír a számítógép. In: Magyar Tudomány, 1996. 5. sz.
- Kiss Jenő: Magyar könyvtárak. Bp., Múzsák, 1988.
- Koltay Tibor: A referálás elmélete és gyakorlata. Bp., Könyvtári Intézet, 2003.
- Könyves -Tóth Lilla: Információ - Könyv - Könyvtár 1. Bp.: Typotex, 1998.
- Könyves Tóth Lilla: Keresd a könyvtárban! Bp., Móra, 1982, cop. 1977.
- Könyvtárak és információs intézmények szerepe a demokratikus tájékoztatás szolgálatában. Bp., OSZK KMK, 1993.
- Könyvtári és tájékoztatási teaurusz. Bp., OSZK KMK., 1992.
- Könyvtári raktározási táblázatok. Bp., OSZK KMK., 1989.

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Könyvtárhasználati ismeretek
Tárgykód:	ANTKAA1181
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Csaba Sándor
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

- Könyvtáros? Tanár? Könyvtárostánár! Bp., Könyvtárostánárok Szerv., 1995.
- Könyvtárosok zsebkönyve 1995. Közhasznú adattár. Bp., OSZK KMK., 1995.
- Könyvtárügy a pannon térségben : fejezetek Pallósiné Toldi Márta kutatásaiból. Bp., Könyvtári Intézet, 2005.
- Nagy Attila: Olvasásfejlesztés, könyvtárhasználat - kritikus gondolkodás : szócikkmásolástól a paródiaírásig. Bp., OSZK, Osiris, 2001.
- Pejczér Paula: CD-ROM-ok bibliográfiai leírása. In: Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 1996. június.
- Sallai István- Sebestyén Géza: A könyvtáros kézikönyve. 2. átd. bőv. kiad. - Bp., Gondolat, 1965.
- Sallai István- Sebestyén Géza: Könyvtártan. Bp., Tankönyvkiadó, 1977.
1. r. A gyűjtemény szervezése.
  2. r. A könyvtár használata.
- Sonnevend Péter (szerk.): Könyvtárközi kölcsönzési útmutató. Bp., OSZK, 1990.
- Steinmetz, Rolf: Multimédia. Bevezetés és alapfogalmak. Bp., Springer, 1995.
- Szabó Sándor: Általános tájékoztatás II. A Nemzeti Bibliográfia. Bp., Tankönyvkiadó, 1989.
- Szurmay Ernő: Könyvtári rendezvények, könyvtári propaganda. Bp. OSZK-KMK., 1987.
- Tevan Andor: A könyv évezredes útja. 3. kiad. Bp., Gondolat, 1984.
- Nagy Attila (szerk.): A többkönyvű oktatás felé. Könyv- és könyvtárhasználati módszerek. Bp., OSZK KMK., 1995.
- Vértesy Miklós: Könyvtárosok kislexikona. Bp., Múzsák, 1987.
- Zircz Péter: Az Országos Széchényi Könyvtár központi szolgáltatásai. Helyzetkép és teendő a kilencvenes évekig. Bp., OSZK, 1982.

Oktató: Csendesné dr. Cseri Kinga